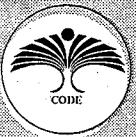

Boko 149 nan - songo d. 21
1998 SAN - MARISIKALO

Jekabaara

Cikela ceman n'a musoman kunnafoniseben

a be bo kalo o kalo

Jamana baarada la BP: 2043 Bamako (Mali)

MALI MARISIKALO TILE 26 YE SAN WOLONWULA SORO...

KALO LADILIKAN

CMDT kera sama ye bi Afriki koorisenejamanaw cero. O kera ka da CMDT baarakelaw ni cikelaw ka timinandiya de kan. N b'a nini u fe u ka do fara o timinandiya kan walasa samaya ka taa ne.

Drisa Keyita
CMDT jemaaba

... MUN DE KERA ANI MUN DE MA
KE JEMUFANGAKO LA ?

NE 2-5

Bee kunutuma y'i ka sogomada ye

Marisikalo tile 26, san 1991 - Marisikalo tile 26 san 1998, o ye san 7 ye. San 7 Malidenw ka wulikajo kofe, min wooyo taara ni Musa Trawele ka binkenjenifanga ye, a ka kan an k'an taasi bi. K'an taasi kokelenw yeelen na, walasa k'a don n'a y'a soro Malidenw ka wulikajo y'a kun bo. O te se ka taa ko da nognoma ko. Ka 1991 san marisikalo tile 26 kofewaati ko lawaleyalenw da Musa tilelawaati kow ma. O ye baara gelon ye min te taa timinandiya ko. N'o de kera, an be se k'a fo ko "tine yere la, Malidenw ni wulikajo in tun ka kan", walima ko "Malidenw ka wulikajo ma ke dowerye ye bakoronin falen bakoronin na ko".

Walasa an be se ka baara nesoro, o baara la, an be sinsinbolowta : kalanko ; baarako ; jamana joliko ; jamanadenw ka here n'u ka hakililatige ; polikiko.

Tine don, jamana haamiw te se ka dan nin sinsinbolo danma ma, nka fen to bee norolen don olu taabolo numan de la.

Kalanko

Ni da sera kalanko ma Mali kono yan bi, mogo bee da be se lakolikalan

I n'a fo Aramatulayi Danbele, Maliden caman borenna u nin na jemufagan nofe, 1991 marisikalo la.

doronpe ma. O ye filiba ye. Lakolikalan joda bonya n'a ta bee, a man kan ka kalanbolo tow don dibi la i n'a fo balikukalan ani madarasaw ni bulonkonokalan.

a) **Lakolikalan** : A mankan ka ca hali bi, aw'a kono geleyaw fana ka ca. Kalandenw hake ka ca lakolisow ma. Fen min ye kalanden korobaw ka josiraw ye, olu te ka soro a nema. O bangera ni lakolisow kono waati bee

mankaw ye. Nka, nin kow n'u ta bee, an ka kan k'a don ko yelmaba de donna Mali lakoliko la ka bi san 1991 marisikalo tile 26. Lakolisow jora fan bee, awa lakolikaramogow fana hake cayara. Forobalakolisow ni saratalakolisow be fan bee. Denmis en lakolilataabaa hake sankorotara, awa barika belebelon donna denmusow ka kalanko la. Nka, yelmaw ro kunbaba ye tine foli de ye nogn ye sekownidesekowan. "Musocenea cogo o cogo, a ce tena se ka fen were soro a la fo min b'a bolo ko". Ko caman tun be dogon Musatile la, bi, o ne berebere bee be fo. I be se k'a fo de ko "a kera cogo o cogo, n tena son k'a fo komogojelenwb'anka kalankokunna". Nka, mogo si te se k'a fo bi k'an ka jamana nemaaw fekoba te kalanko ye. "Nisa bora ka bere minto ibolokoro, i b'a gosi n'o de ye." Tine don, geleya b'an ka lakoliko la hali bi, nka danognmayoro t'a ni Musatile ta ce.

b) **Balikukalan** : O ka taajne dogonnen te maa si la. Jamana nemaaw nianka seneyiriwabaaradaw nemogow ye barikaba di balikukalan

Poitikiko taabolo

Kiiri do tun be sen na mogo naniya juguw b'a fe ka miñ diyagoya bila politikiko gansan kadara kono. O ye filiba ye. O ye kojuguba ye. An kan be Musa Trawele ka minisirkoro Madi Jalo n'a jenogonw (sorodasi kunda ani siwili kunda) ka kiiri de ma. Bee b'u minekun don. Bee b'a don k'un minekun ye dankarili de ye an ka jamana fangabolow de la, jama jera ka minnu sigi sen kan. O ro, fo kiiri de ka tige u kan ka a don n'u no b'u minekun na, walima ni bin de ker'ukan. Mali ye sariyajamana de ye. Maa si man kan ka ke sariya ni san ce. Maa si yere te sariya ni san ce.

Kiiri in kuncera jumadon, marisikalo tile 20, Madi Jalo n'a jenogonw ka jalaki kan. Nku bee bilara ka d'a kan u nangi waati kuntaala benn'u ka kaso waatihake kelen ma. O fana ye sariyajamana nafa do ye.

Tumani Yalam Sidibe

ma. Bi, balikukalan te politiki sinsinfen gansan ye belen. Nk'a kera fen nonabilabali ye, min be k'an ka duguw ka netaa sankorota dijn'e don o don.

c) Madarasa ni bulonkonokalan : An be se ka min fo o la, o ye kalansoba dayelenne ye Bamako karamogoba kalanso la (ENSUP) madarasadenw kanma. O ye kokura ye. Bulonkonokalan lakodonf en ye diin'e de ye. Bees b'a don ko Mali ka silameya sinsiñjamanaya te siganako ye bi.

Bakurubafo la, an be se k'a fo ko kalanko siratge la, Malidenw ma nimisa uka wulikajola, 1991 marisikalo tile 26. Halin'ot'a jira k'a to man kanka nini ka nogoya ka t'a fe.

Baarako ani jamana joliko :

O ye kenekanko ye. Sirabaw be ka fenseñ jamana fan bee fe. O kelen kelen bee dilanni ye baarada ye jamanadenw bolo. Sobaw be ka jo, awa yorobaw fana be ka lalaga. Kenyereye baaradaw be ka dayelen, minnu do ro kunbaba ye "GTOA" ye (anjenoñon Babani Sisoko ka baarada). Bi, fo n'a kera "bolofiladansenkanw" ye, nonte dahirime - soro - baaradaw te fo ka ban Malidenw bolo. "AGETIP" (Azetipu) kera baara dayelen

Bi, politikimogow kelen be ka jemu fanga ta jan na an bolo, o dun be ke di ?

baarabolo ye min y'a joyoro fa haali.

fen min ye jagosiraw ye, Mali sugukononaw facogo feerefew la, o b'o lasabatimisali bo.

An ka dugubaw yecogo be ka yelema ka t'a fe. Bamako min y'an ka faaba ye, o be ka bo "Bugudabaya" la doonin - doonin ka t'a fe.

Ni Musa Trawele yere labora bi, k'a layala jamana kono, walasa a ka yelema kelenwy (in'a fo Seyini Kunce y'a ke peresidankoro Hamani Jori la cogo min Nizeri jamana kono) a yerc na ke Malidenw ka wulikajo nafa

dombaga folo ye !

Jamanadenw ka here n'u ka hakililatige

a) Keneya siratge la : Dogotorosow bee kera wariboyorowy. Furawsanda geleýara. O ye tijé ye. Nka jamaje dogotorosow (ASAKOW) fana dayelenne fan bee, ani duguton dogotorosobaw (in'a fo Ngolobuguta). Olu ye nogoyaba don jamanadenw ka kenyako la. Awa fura dadumanw be feere u kono (DCI). Fen min y'an ka farafinfurabolaw ye, olu fana be k'u jeniyoro fin jamanadenw ka kenyako la. Kucala Cew Ce n'a nogonnaw ; Kalabankoro Burama Bagayoko n'a nogonnaw... Bi, kamanangan dogoyara Malidenw la, kufoyoroko siratge la bana kunkan. N'a ma ne fan do fe, a be ne fan do fe. Taayorontanya koni kuma t'a la !

b) Lakana : Jamana kono, sigiyoro be bee la. Nka, bee koni bennnen don a kan ko binkanni ni mogo-bone-n ni na fu hake ka dogo Mali kono n'an lamini jamana bee ye. Malidenw b'a men de ko jamana do denw murutira nogon koro, ka mugu ni kise ta nogon kanma, nk'an ka sokonoko te. Mali kelenpe de ye jamana ye bi, fasoden b'a yere soro

Malidenw ka sigikafo ba kera 1991 zuluyekalo ni utikalo la, yali o y'a kun bo wa ?

a bāra yōrō min jamana fan bēe kōnō.

Politikiko

Nigelyea bē Maliko la bi, min bē se ka Musa la nagali "dōonin", o ye politikiko ye. A tigilamogow y'a bo fasokola, k'a ke fadenko ye. Osababu bōra Malidenw ka wulikajoujōn kotigiw yēre la. Maaw de farala nōgōn kan ka ko in nēkun ta, minnu tun tē nōgōn lasōrō yōrō si ni nafako te. U bēe n'u hakilinan tun don ; u bēe n'u ka adamadenya taabolo tun don ; u bēe n'u haminan tun don. O de ye Mali politikiko ke yogoroko ye bi. Sit'a fē ka silamen. Bēe konbēnjofe. Jalakibaga tē belen.

Fangatigilamogow : Olu ko an bē politikiko ke a nēma, ka kalafiliw k'a nēma, k'an joyōrō fa jamana jōliko la. Olu ko an bē wele bila jamanaden tōbēe ma u ka na an ka je ka ko nēlenw tō la nē ka t'a fē, ani ka je ka ko filimayōrōw fili latilen.

Fangasinamatōnw : Olu ko an bē politikiko ke a nēma, an tē kalafili ke awa an tē kalafiliw jaabiw lakodōn, an yēre tē Alfa Umar Konare lakodōn dōwēre ye fasoden gansa ko.

Nin jamakulu fila kelen bē Maliden tōw bolo tiyatiribōla gansanw ye, ka masōrō fasoko kunkankuma lakika fobaga ka kuma man ca. N'an dun ye walew laje, an b'a ye ko : dōw bē dilanni na waati min, dōw b'o tīnēni na o waati kelen. Bi, yōrōba dō bē laben, sini, dō bē wuli ka t'o don nōgōn na.

Jēmufagan sinsinfēn fōlō ye kalafili min ye, politiki jamakulu dōw bē k'u ka tōndenw kumaniya o josira la.

Bēe b'a fē ko min ka nē, tīnēyōrō tē se ka soro o la cogo si. Ni nēyōrō ma soro adamanen ka kofen ofen na, siga t'a la o ko kuma camanfōla de ka ca, nk'a tīnēfōla tē bērē ye.

Ala ka 1999 san marisikalo don an garisēge la

Tumani Yalam Sibibe

Dugu bila kafisa ni ladawuli ye

Alfa Umar Konare, n'o ye Mali jamanakuntigi ye, o ka sanbēe sanbēe kunnafoniseben kera wasakoba ye, barīsa, a da sera fēn bēe lajēlen ma : cēw, musow, denmisēnw, jamana,....

- A ko : n bē bonyamasegin ke Ala ye, min ye nīnan san laban jira an na; n bē hīne nīni masaba in fēka taa minnu ntanyara ma ; nī ka 1998 san ke ni farikolo ka kēneyabere ye.

A ye hakilijigin ke jēmufanga sigira gelyea minnu kan, n'o ye baarakelaw ka nāniyajira ye siraba kan, nījama ka yērebila ni sariya tōpōtōbaliya, ni jamana lakanabaliya, ni kōronfēkēlē. Olu de kera Mali ka minniji-kunnamanw ye jēmufanga sigili la.

- A ko : K'ale jigi ye denmisēnniye, bawo bi denmisēn de ye sini mōgōkōrōba ye. K'olu de kera bolokōfēfēn, ani sirabakanfēn, ani tungafētaabagaw ye waati tēmennen dō la.

- Ako : k'olude ye fasontuloma ye, ayiwa Mali bē jōolu de kōkolo la.

- A ko : muso ka joyōrōko caya tē musoladiya ye. Bawo musow joyōrō ka bon du, dugu, jamanakow la. O de kanma do farala musow joyōrōw kan setigisow, bulonba kōnō ni lasigidensow la.

- A ko : nījan samiye labankonuman kera cikēfēn, yīriwali ye, n'o ye nō, malo, tiga,

fini, kōori, so, keninge ye.

- A ko : o bē dunkafako sabati an bolo.

- A ko : jamana si tē yīriwa, ka sōrōdako jiidi ni lafiya ni daamu sīnsin ni sōjōkow, siraba dilankow, pōnw jōli, mōbiliw, sisikurunw, jikankurunw, nēgejurusira ma ke jamadenw sigiñōgōnw ye.

- A ko : fanga sinamatōnw ma ko sinaya ye kōrōlenko ye. Nka politikitōnw ka sinaya ke teriya sigiñōgōnya, kanumēya, sinankunya kōnō. Uka fasodenya bila fasoko kōfē. A ye sigikafō lahidu ta walasa ka hakilijakabō ke sariyasunba, wote sariyawani fanga ka seginso kan. Mali jamanakuntigi dājēlaban kera, fasodenw ka yafanōgōnma, u ka kotoñōgōntala, u kana u nata bonya u yērew ka sōrōko la u ka tilali ke sōrōlen na ; n'o kera jamana kā nafa bē sabati.

Babakari Kulubali

Fana araba don ɔkutɔburukalo tile 22 san 1997

Numutɔn jekuluba ka sanyelɛmɛ tɔnsigiba 7 nan

Kucala: Cε Sanu, Sibiri Sara, Kasum Berete, Adulayi Sanogo, Karamoko Konate

Sikaso: Daramani Jire, Batoma Fane, Saka Jamutene,

Fana: Sinali Tarawere, Laji Tunkara, Seku Fane, Musa Kane, Abudu Konate, Dirisa Sanogo, Bakari Kane,

San: Alu Kulibali, Sidiki Tarawere, Umaru Dawu, Saka Dawu, Yusuf Konate

Buguni: Daramani Kone, Yusuf Tarawere, Usmane Keyita, Nuhum Dunbiya, Yaya Kumare

Kita: Yaya Sisoko, Burama Bakayogo, Fuseni Jara

CMDT: Mamadu Ture (DR Fana), Fuseni Togola (CDDR, Fana), Kadri Tarawere (mekanizason, Fana), Nanpi Sanogo (mekanizason, Kita), Berama Sanogo (ADP), Alasane Tarawere (Fana), Mañan Kulibali (Fana) Mohamedi Keyita (HV, Fana), Seku Ture (Fana), Nanjugu Watara (Fana).

BNDA: Aysata Ture (Fana BNDA nemogɔ)

Fana tɔnsigi kumataabolo

1. CMDT kunnafoniw

- numuw ka lajniniw

baarakeminenko la

- CMDT ka juruko kunnafoniw

2. ADP kunnafoniw

- ADP taabolokura ye jumen ye?

- numuw jɔyɔrɔye mun ye o taabolo la?

3. BNDA kunnafoniw

- BNDA ka juru saracogo ferew tigeli

- sannifeere taabolo numuw ni BNDA cε

4. Ji sanuman ko kunnafoni

- pɔnpe sigita kunnafoniw

- pɔnpe sannifeere kunnafoniw

- setara pɔnpeko kunnafoniw

5. Ton nafoloko jefoli

6. Ton sinsili baaraw

- CMDT ni Ofisi numuw ka jekulu dilali

- numutɔn jekuluba donni Mali bololabaarakelaw ka tonba la

7. Hakili jakabo

- Smekima ni yɔrɔw sarali kunnafoniw

Kuma walawalali

1. CMDT kunnafoniw

numuw y'a jira k'u ye

baarakeminenw (sudelimasinw ni meliw ni wosogolanw ni baarafen werew) nini CMDT fe, fo ka taa se sisan ma u ma jaabi sɔrɔ o la folo.

CMDT y'a jira ko lajini kunnafoni bɛɛ tun ma se a seyɔrɔ la, k'a sababu ke kunnafoni balanni ye sira la. A ko numuw ka lajini ke k'a lase u ma joona. A ko fana ko ni lajini bɛ ke, an k'a laje mɔgɔ minnu bɛ se masin kɔrɔ a ka di olu ma. Juruko kunnafoniw la, numu mɛkanisiyɛn caman y'a jira k'u ka jurusara sumayara k'a sababu ke kile dinamometiriki min tun bɛ u ka baara ke kesu la CMDT ye oluta k'u bɛ na ni kura wɛre ye k'u falen, fo ka taa bila bi la, (a bɛ san 4 bɔ bɔ) olu ma se ka sɔrɔ.

2. ADP kunnafoniw

ADP y'a jira ko setanburukalo temennen, ADP tun ye porozɛ ye. Nka sisan, ADP ye CMDT baarayɔrɔ dɔye. O la ADP ka feerew n'a nafoloko bɛɛ bɛ CMDT bolo.

Numuw: CMDT tun y'a fo ko ADP nana numuw kanma, komi numuw ka kalan te se ka minenw labaara, o kanma ale na baara fɔlɔ ke. Ni numuw ye minenw baaracogo kalan, minenw na segin numuw ma.

A te di numuw ma APD nka a bɛ feere ka ke kenyereye cakeda ye, o foṛa Wɔntoso tɔnsigila. Ola numuw ye wari kasabi dɔ ci u ni nɔɔgɔn cε, u bɛ min sara san o san walasa u ka se ka niyɔrɔ ta akison na.

Bololazangaso tɔnsigi la, numuw y'u ka nisongoya jira CMDT ka cidenw la. Minnu tun bɛ yen, olu y'a jira ko numuw kana den ni kolijifili, k'u ka den minɛuka kolijibɔn. Ola numuw temena u ka wari kafoli fe. Waati min foṛa ADP feereli la, o fana nana se, numuw ye letere ci CMDT nemogɔso la k'u ka

haminw nefs. Ka ta ola, letere jaabi ma di, jekafoma ke, fo kana a founumuwe ko ADP ye CMDT bolofara doye. O ye wale ye min ma ni jenogonya la. An be CMDT fo k'a walenumandon, sabu ale ye an fa n'an ba ye. Nka, ntaalen do b'a fo, koniye muso son warila, k'a son sanula, niy'a je woloden na, iy'a je fen barikama la.

3. BNDA kunnafoniw

An be san 2 bo sisan an ye juruta BNDA la, ka wotoro kadiriw ni dannikelanw minenw san walasa ka ciklaw ka hamina min nesinnen cikeminen ko ma, k'u nogoya. A baara damine nena, nka geleya donana bo a la sabu julaw nana u sen don cikeminenko la, o na ke geleya ye numuw fe juru saracogo la, julaw ka geleya kera sababu ye ka juruko jo ciklaw ni BNDA ce yorow dow la, k'a sababu ke juru cayara o yoro AV la. Mogo were dun te na an ka wotoro san ni an yere te. O la an y'a nini BNDA fe a ka an yamaruya an ka cikeminen feere min kera ni o hakilina ye. An be BNDA fo o wale numan na. Numuton jekuluba n'a ka tondew togow lase BNDA ma.

4. Ji sanumanko kunnafoniw

- numuton jekuluba ye ponpe 400

**A' ye
Jekabaara
san, k'a
kalan ani k'a
lajesen, n'o
kera, aw b'a
jeniyoro fin
fasokanw ka
bongolali la**

sigili baara sorro CMDT bolo. O la, ponpe 160 be sigi Kucala, 115 be sigi Sikaso, 125 be sigi Fana. O ponpe kelenokelensigilila, numuton jekuluba be na 5 000 sorro. O mumé ye dorome 2 000 000 ye. O kofe, baara nin fana sorro o ye. BOAD ponpe 109 sanka di CMDT ma. A sigili Buguni mara la, baara numuw be ma banfolonka caman kera ala. Buguni mara ponpe sigi hukumu kono, baarakeminew be na sanka di Buguni numu kalandenw ma baara sara kanma.

"- Setara" ka kan ka ponpe 330 di CMDT ma, an be o sigili baara nonfe, nka a ko ma nanabo folo k'a sababu ke :

Setara ma son baara kalifali ma numuton jekuluba la (n'oye "Suteretan si ye") o la numutonba nemogow bena taama were ke ka nesin Setara ma.

5. Ton nafoloko nefoli

A tun ka di an ye an ka nafoloko nefoli ke, nka o ma se ka ke k'a sababu ke Santiri de session (PGR). O de be musakaseben laben, a baaraw ma se ka ke k'a sababu ke minen minnu maralen be numuton na (Sikaso, Buguni, Fana, San) olu kunnafoni donnen te. An be don min na i ko bi, feere dow kera, wari dow bilala an ka konti kan BNDA la. O la fo minen bilayorow (depow) ka segesegé k'olu

kunnafoni ni BNDA kunnafoni sanga ka sorro ka baara laban.

6. Ton sinsinni baaraw

- Salon CMDT numuw ni maloseneyoroo numuw, n'o ye Ofisi nizeri" ye, olu ye nogonye doke Kucala, walasa jekulu 2 ka fara nogon kan ka ke kelen ye. Ben kera a kan ko an na ke kelen ye walasa ka numuw ka netaa sabati.

- Kita numuw ye lajini ke k'u b'a fe ka don ton na, jen kera n'a ye k'o be ke.

- Mali bololabaarakelaw ka tonba min be Bamako, n'o ye FNAM, o kunnafoniw dira, jen kera n'a ye ko numuton jekuluba ka don a la.

7. Hakili jakabo

A be san danmado bo numuw dow tun ye ni yorow ta "SMECMA" saraw la, n'olu ye "AKSON" y'a nininen be o numuw fe uka taa a wariw sara CMDT maraw la u be min na, u ka sereyasaben, n'o ye, (eresi) ye k'u lase numuton jekuluba ma sanni desanburukalo san 1997 tile 31 ce. Ben kera a kan ko 1997 san marisikalo tile 13 tonsigi do be ke Kucala, o la bee ka na n'i ka ton wari ye sanni o don ce.

San were tonsigi be ke 1998 okutoburukalo tile 22.

Cé Sanu
Sibiri Sara

U ko...

Nineyen kumajogongonlamen cogo bëe la, nin m'a faamu, n fana b'a ka fotaw, nini k'u faamu. Ni ne sera k'a faamu, o b'a to n k'a don munna a ma n faamu.

Amadu Hanpate Ba

A man kan mögo k'a yere samayamine, ka soro ninédennin yeli b'a bo a ja kan.

Kolokani bamanan cekoroba do

Ni fasoko ani fasokanu bëjogonnanfentéce bolo, o te ce ye min ka dudenw bëe dajira fasodenjuguwfefasokokanma.

**Zeronimo Endiñenkuntigi do
(1806-1876)**

Mögo be se ka köraya n'i fa ye Mögo be se ka köraya n'i ba ye Nka mögo te se ka köraya n'i körö ye.

**Hafeyisatu Mayiga
ko Namoyi
ka bo DSFC la Bamako.**

Tiñe ye sëge ka sedenta ye. Nka ka seden ta, ka t'i sigi n'a ye gungurun kan, k'i nesin setigi ka so ma, k'a dun, ko wëre b'o la!

**Sega Jabate
Arajo Jonakan - Kullikoro**

Fen duman fen o fen be adamaden bolo, hörönya kafisa n'a bëe ye. N donna n m'a ta, i kana don, o de nögön te.

**Mamadu Naman Jara
Arajo Mali - Bamako**

Bamananya te ko lankolon ye

Kalo temennen boko kono, an kumana "kaloarabaninkelen" kan. Nin boko in kono, an da bëna se koma, dan te min ka tijené na an ka duw kono; an ka sigidaw kono an'an ka duguw kono. O kewale jugumanyoroba yere de y'a jateminebaliya y'a tigilamogow fe. Nin be k'u k'o, ka soro olu te silatumu gansan. An kan be siñenikanw ni kalikanw ani dafalenw ma. "Ni ne ye nin ko in ke, n ka don tan, n ka bo tan", "n ye n fa ka kulusi don i la"; "n ye n ba ka taafe siri i la". Walima "ni ko in kera ne ye, ne be ko masina in ke", walima "n be nin ko masina in ke".

Bamanananna, kuma gansan te yen, awa kumá bëe n'a balawu wuliyoro don. Bana sidonbali caman b'an mine walima an femogow; garisegetijeneko caman b'an lasoro walima an femogow; kasaara caman be cun an ka, walima an femogow... An be taa olu sababuw nini yoro jan ka soro u bor'an yere da kono. A be fo ko: N'ite na se k'i darokan labatu, kuma kuntanfodabilia. Ita ke "n be nin ke; n te nin ke dörönpé ye". I be kuma o kuma da o kan, o b'i lase i galokene kan.

A fura

N'a dun y'a soro kumakan kara be mögo min ko dun, i be mun ke?

A fôlo : i ye min fo i b'o waley (n'ketuma ma temen. N'a be se ka ke.)

A filanan : N'a y'a soro a te se ka ke ka d'a kan e yere hakili t'a cogoya kelen na belen, i be feere ke ka ntentankono naga nini, k'o ni kumbilennin diili ani bugurinje don nogon na, ka yafajini k'i yere ye o kan, n'idakan boliye. I b'i ko a la su dugutila fe n'a y'a soro i ye ce ye. N'i dun ye muso ye, i b'a tobi k'i ko a la fayirida fe.

Ladilikan :

Kuma ka di nka kumabaliya ye adamadenya masiri ye. N'i sen y'i don, i be bo, n'i da y'i don i bo ka gelén. An kana kuma an kunfe.

Yalabanin koden

Njuguni nafa

Don o don, mögo be temen i ka sababu de kan ka taa a neñini yoro wëre. O b'i komi taamakela min be temen njuguni na a ka taamasira kan, ka soro a m'a mine, k'a jeni, k'a nimi; k'a tegé furanfuran ni buguri ye; ka soro ka temen a ka taamasira fe.

Njuguni ye taamasira diyafenba de ye. N'i be ka taa taama na, n'i benña ni njuguni y'i ka siran kan, o y'i ka sira diyalen ye. Kana temen a la. I b'a mine k'a jeni, k'a nimi. I be soro ka temen i ka taamasira fe. O taama kelen o be diya i la. I numan be taa; i numan be kosegin, awa i ni nafolo be na fana.

Njuguni ye fenba de ye an man kan ka tulon ke min na. Garisegefenba don, awa wasafenba fana don.

K'an ben bosen wëre

**Burama Bagayoko
Farafinfurabola - Kalabankoro, Bamako dafé**

Welekan

Dow ko baaranini
 Dow ko baaraden
 Dow ko baarakeden
 Dow yere ko "senkande" (52)
 Hun ! nka ne togo cayara sa !
 N teri o kana digi i la,
 Nin togo kelen bee n'a koro don,
 Nin kelen o kelen bee n'a joyoro don
 adamadenya la.
 Ne sorola baara la,
 Ne mona baara la
 Jigiya te ne na n ka baara in ko
 Bawo ale de be maa horonya,
 K'i danbe segin i ma.
 Dogokun biduuru ni fila de be san kono
 Tubabukan na, u ko biduuru ni fila ma
 ko "senkande"
 Ne be dogokun mugan ni wooro ke n
 faso la,
 O be ben senekse, sitomo tani
 sumanbaara ma.
 Ne b'o ke n faw demeni na,
 Ne b'o ke n baw demenina,
 Ne b'o ke n balimanw demeni na.
 Dogokun mugan ni wooro to dun ?
 O be ke fonene ni funteni kono
 Ne b'o ke tunga fe, galoduguw kono
 Ne b'o ke nisongonini na n faw ye,
 Ne b'o ke feribonini na n badenw ye,
 Ne b'o ke celasigi nesigili la
 O de ye nin togo caman in bee lasene
 ma,
 Wa ne togo ninnu nafa, o donnenn don
 bi kosebe !
 Kuma bee ma na fo kama.

N teri, munu ! sabali ! dusu !
 Eskeyi ! Maasi teere t'i no ye.
 Ko caman be tilemake in kono.
 Ne jatigiw, aw ni ce, aw yere ye,
 Aw ni sinijesigi, aw ni hakilitigiya
 Bawo bi tile denw ladonni te kolokolo
 ye.
 Ne demebaaw, a ye wuli k'aw jo
 N'aw jolen don, a y'aw cesiri.
 Barisa ne hamina, ne jorola.
 Dibi be ne ko, min be son ka ne lebu
 Dibi be ne ne, min bena ne dun
 Mun dun be nin dibi fila in kel ?
 Kalan ! Kalan ! Kalan !
 Wari min be soror tilemake la, o be ban
 Fini min be soror tilemake la, o be fara.
 Nko kalan min donnenn y'a sen korenin
 ye,
 N'o taara ne, n'o jiidira,
 Fitine yeelennin na ke yeelenba ye
 don do.
 Ne jatigiw, ne kanubagaw, ne
 demebaaw !
 Nin ye welekan ye ka taa aw ma.
 Kun te digi a tigi ko !
 Aw kana ne to dibi ninnu bolo
 San o san taakasegin banbali
 Don o don togo kura
 O tona an si kelen mako dilan
 Bawo bin jugu kun tigelen t'a salen ye,
 Fo a dili de ka bo.

Amara Sise
 Ka bo Sabalibugu (Bamako)

Musocamanfuru

Muso ye cebakoro negela ye. Ce
 demeba n'a lahinbaa. Maaya
 silabugubaay amusowyeceninkelen
 te foyi ye, ni muso t'i bolo cebakoro
 nananibaa n'a ladibaa y'a muso ye
 barimusohineka bon. Nko dudiyabaa
 n'a goyabaa y'an musow ye de. Ce
 kelen ka soror ye baw cegana soror ye
 dinjema ta ye.

Sonjugu si te dara an musow la, an
 y'a kun :

Gosili ni neni min be d'an kan, an
 y'o munu, k'an sigi, ala ni furu danbe
 koson. Nka sontigi dogolen an b'o
 neje kun an denw ka sinijesigi ka
 ma. Son te cegana na bari maa ka
 jateba t'o kan n faw, a ye haketo .

Ce muso kelentigi ye namin ye. A
 b'a muso dalabo ni muso were ka baro
 ye. N'o ye min fo, wali n'a ye min ke, a
 be bo n'o ye. K'o ke a yaalakan ye. A
 sigilen a muso keref, a b'i kan to
 terike ma " i'y'a karisa ye min ke suro".

terike b'a kanto : ale ka ko de be tan
 tumabe ne y'a fo i ye, n ko jemanin nin
 ka fusa n'a ye. On'a ka ko be. Ne dun
 be to k'a ladi tuma caman.

O kuma in men, muso dusu be tinge
 Mirijugu dama de be n'a kun na hali
 n'a be fe ka filen ta, ne t'o ye bilen , a
 be taa daga ta u b'a t'o la ka wuli ka
 teme ce b'i kanto a terike ma : i m'i ka
 muso ye sa. N'i y'ale dalabo dorow, i
 b'a soror muso ye sa. N'i y'ale dalabo
 dorow, i b'a soror.

Nin ye ce namin kewale ye a
 musonin kelen na w'a benin ke a
 yaalakan fanbe. Musobeto omujunin
 na ten dondo, u be na mun fo i ye : k'i
 sinamuso be don bi.

Aw m'a don ko musoya ye dimi ke
 dimi kan ye.

Ce musofilatigi ye jalili ye. N'a be
 min baara don min, a be ala kali k'o de
 kadi a ye nin do in ye a be dinje son be
 da tokelen in na. wale jugu be be ke o
 n ye wa naloma koro mana fen o fen fo
 ce ye o don, a be tila ka taa o be tereme

1998 san - Marisikalo

Sigi-lakow

Namabugu Bamafile Kulibali ko
n ye :

n den,

Ce te fisaya muso ma

Barisa ce mana muso min furu

A b'o de don a sagonada fe.

Nka, muso be fisaya ce ma,

Barisa, n'i ye muso furu

Min ka tilekelenmusaka

B'i ka kalokelensoro don da la,

I laban y'o muso taatola

Yeli moni kunni ye ce wera bara.

E makosara

Awa, fen ma bo ale ka maaya
la,

Fo min farala a kan

O ro,

N den,

N'i be musofuru ke

Nenini barikama k'i taamabere
ye,

I ka jatemin k'i taabolo ye.

Namabugu Banafile Kulibali,

Ale faatura bi,

Nk'a ka ladilikan be bilasirali ke

Fo ka taa dije ban !

Tuya Sidi

do in ye. Ce musofilatigib'a ke cogo be
la k'a musow fo k'u kodon nogen bolo
bari sinamaw ka ben cogobo be ye, ce
ka here t'ola. Tuma be, a be do ko, k'o
ke ko kono, walasa u ka na ke
kuntilenakelen ye k'a d'ala nin musow
furukulen don nogen korotuma min, be
b'a nini ka ce k'i kelen t'a ye. "yere
"yere be baraya nini musow ni nogen
ce o waati.

Ce ka nafiki ya te dafa fo a ka muso
saba ta.

a b'a fo ka diya do ye sojula, do ta be
fo ayeduken, do ta bl'a ye kokokerefe;
ce be be nema kuma duman fo a be ke
e nena, ko e de felen don nin tow ye.

N'i be be baliso yere yere nini, taa ce
musosabatigi bara ale de b nafikiya la
u ni nogen ce. Muso, nin ce b'i baara
don min e hakili ko tow b'u yere kan E
b'i kono tanin be fo a ye, a b'o fo k'o diya
e bolo. Nka, a be tila k'a t'o be fiye tow
ye kelen kelen wa a jahanama soro
yoro vermin ye, o ve fen ko ve, baw min
be di nin ma, o ni nin ta te kelen ye. E
dun y'an be furukan ke k'i b'an fe
Musow, ala k'an son sabali la.

Nin son fen o fen folen file nin ye, nin
be dafalen be nogen soro ce
musonaanitigila. Nka ale nana tila, ka
famuya ke, ka joyoro di musonaani in
kelen kelen na be ma dun kono. Walasa
ka tilen cogo nini a yere la ala yoro : a
ye musofolo ke dutigi ye k'a jira du be
la ko ni maa min ko a te nin ye, k'ale t'o
tigi fe bari n'i y'a ye an nana, ala ni nin
ka kunandiya . Nin de ye ne ka dutigi
ye ; a no sumanna n'a nasogondila ala
sogo, aw sago !

- wa o min file, nin ye n ka baramuso
ye o ye musofilana ko ye. "baraya hun
! togo lankoloba".

ce la cimisenni ke la, o deya ne
dumuni tobibaa, a ka finikabaa, a ka
sirumuguni woro sanbaa dukono muso
segennen de togo ko baramus o baraya
donin ka girin, wa togo lankoloba a t'i
kono, a t'i dala, i togo tijelen.

Musosabana, o togo y'a bolo ko

kotontala. a te ko fosi ke du kono n'o da
ma don min na wa n'o y'a bila yoro min,
a be yen. a b'i kanto ni maa min ko k'i
te nin kumakan bato, i be ne ka du to
n ye. Nin de ye ne ka kotontala ye, ne
ka du hakili. N'ale ye du bila yoro min,
mara were si te se k'a bo yen.

A balemaaw ne b'a fo aw ye bi : ko
ni y'a sige sige, i b'a soro fen be
musosabana in bolo ka teme muso
tow kan. Ale be furu nata de kama nali
ni fen te ce kun don min, ale de b'a fo
a ma ko hon. Ale de be ce ka ne kumu
koron don o de y'a to ko te bo a ta la nun
! aw m'a ye limogo te tugun bobara
kasatan ko abada.

- Musonaninansa, oy'a sonkurajoli
ye a ka tasale ta la nekunu te tige min
na, dapenrente bomin na a sunogokan
be bomin na, o de ye musonicini ye
"den folow yere ka koron'a ye n ka a te
fe hali olu ka tulo k'o fe wa donkabola
min mana o file, a be sogo sogo kunba
kelen ke, walasa o k'a don ko tigi b'a
la. Nin furula nege de ka ma.

Obenegge, k'o bererebere a ci tooni be
di o ma.

a b'i kanto muso korobalenw ma, a
ka na aw ne ta nin fe de, aw den don.

Ne baw, ne koromusow, ne
dogomusow, ala k'an be son muju ni
sabali la.

Cew, ne faw ka hake to, aw yere de
b'a la di go ya, k'aw ko fara n'aw ka
wolomali banbali ye musow ni denwni
nogen ce. Aw de y'an be furu cogo
kelen na aw be tila ka na do ta k'o
yankan tow sanfd, k'o denw fusaya ni
tow taw ye ben be na du kono o la
cogodi ?

Ne faw, n korokew, dogokew, a ye
sabali. A ye furu masaya, walasa an
danbe ka segin an ma. An ka ben, an
ka nogen deme. Musow dibi te don ka
ban de !

ce ni muso, furu kono, a la k'an be
son hakili numan na.

Fanta Kulibaly

Maasebe ya taamasiyen ye yere laben ye

Ka bo Amadu GANI Kante yoro

Amadu Gani Kante

Ni mogoo min y'a fo k'i b'i laben ka fen do ke, n'i sera k'i laben k'o fen ke, i kera maasebe ye. N'i ma se k'i laben, i kera maalankolon ye, lka masoroo i y'a fo, i m'a ke. N'i y'a don k'i te se ka fen min ke, i kan'a kuma fo. Nin kuma be tali ke yere laben de kan, an ka kow bee, neli n'u tijeli dulonnen be min na. N'a fora yere laben, a be ke daw nena, wali daw kono, k'o ye beseyya ni finijumandon aniyeremasiye de ye. Obes be yere laben kono na cogo o cogo, a kelen si te maasebe ya taamasiyen ye. Beseyya n'a taalanw te mogoo si ke maasebe ye. Maasebe ya be don kuma fotaw ani wale ketaw de la, adamaden b'i laben minnu kamma. O laben ka gelen ni beseyalaben ye. A fana musakantan te. Musaka be laben suguya bee la. Nka, horonya, kantigiya, layidutigiya anifonisireya b'ale la. Maasebe ya bee te wariko ye. Maasebe ya be tali ke nin jogojuman kofolen n'u nogonna minnu kan, ni mogoo min ma lakodja n'oluye, halin'iye beseyya, obeseyya

de be fo. Maasebe ya te fo, fo ni mogoo donna ni jogojuman kotigebaliw ye. O b'i n'a f'i be fen numan minnu ketuma bee, wali i be kuma numan minnu fo tuma bee. N'i y'o dabila doren, k'o sababu ke fen o fen ye, maasebe ya togo be bo ilia. Obes soro yere laben baliya de fe. Ni wari be mogoo min bolo, n'i ma kaari k'a don maasebe ya da fe, hali ni masebe ya kadi ye, i te k'a ye, cogo si la. Ni mogoo minnu bora mogoo min ka wale ketaw kalama, maasebe ya sira taamali kan, olu de b'a don k'a tigilamogoo y'a laben maasebe ya kanma. O laben te don kelen ko ye. A geleyayoro y'o de ye. Fen min be kedono don, walitumani ni tuma, ni fosi t'a keli bali, o fen kubaga de ye kantigi ye. Mogoo kantigi de be wele ko maasebe. A taamasiyen ye yere laben ye. A tigilamogoo be taanu n'a ye, a yere nena, a be taanu n'a ye, a yere ko, fo mogow be neb'a fe. Alaban be k'a tigi bolo kunnaturuninko ye. Ni mogow y'i don ni turunin min ye, n'i y'o tige, i be ke donbagalafili ye. Maasebe ka walew te yelema yelema. Aledonnenbenikumacogo ni kewale minnu ye, a b'o de b'asira fe, fo mogow b'a fo k'o ye laada koro ye. N'a kumbora doren, a be na fen minni fen min ke, mogow b'o fo nogon ye, ka sor'a ma se kene kan. Ob'i n'a fo sooni, n'o ye fen do dili ye mogoo kelen, wali mogoo caman ma. An k'o fen ke wari ye. Ni mogoo min y'i laben, kalo o kalo, ka doren wakelen (d.1000) d'i terike woloba ma, k'o da olu segencogo kan, n'i meenna o la, i ma salaye, i ma timinagoya, i terike n'a woloba ani mogoo wera n'a don k'i ye maasebe

ye. A misali do fana ye foli ye. Ni mogoo min y'i laben, dono don sogoma joona la, i taat baarayoro la n'i ka moto ye, ka sira fara, ka t'i jo cekorobaw ka barokeyoro la, k'u fo, n'i m'o dabila, o cekorobaw n'a don k'i ye maasebe ye. A misali dowores ye konorodiya ye, k'a nesin woroniminnaw ni sigaretiminnaw ani siraminaw n'u nogonna tow bee lajelen ma. Tuma bee, n'e mogoo min be mogoo wera negelafen d'a ma, n'i ma segenola, a tigilamogoo te se k'a fo k'i te maasebe ye. Woro te fosi ye. A be soro yoro bee. A da magelen yere. Nka hali n'i be worofesen de d'i ka mogoo ma don o don, a tigi b'i ka maasebe ya fo yoro bee. Nin bee b'a jira ko sanni an ka fen o fen jumin, wali k'a jutige, wali k'a damine, an kakan, k'an yerejininko folo, an b'a ke kun minna. A be se ka ke dugawu ni barika ninini ye. A be se ka ke yerejira ni togonini ye. A be se ka ke mogoladege, walli wajibilakoye. A kera cogo cogo, jatemin be ke, k'a don n'a be laban, wali n'a te laban, n'a musakaw be ben soro ma, wali n'u te ben a ma, n'a te na fiyen bila adamadenya sira daw la, i ko bangebagaya, badenya, fadenya, furunjogonya, sigunjogonya, jenjogonya, fo ka se donbagaya gansan ma. O yere laben o de be nini mogow fe, maasebe yasen tali be minnu kono, n'u t'a tacogo don. Maasebe yasen te ta nogon kan. A te ta nkalon kan. Mogoo mankan ka girin k'a ta, ka sor'i m'a donyoren n'a b'oyoro bee nedon, k'u jatemin, k'u far'i ka dinelatige kogelen wulibaliw kan, i ko nasongobo, wali Alabato n'awale wajibiyalenw. Ni

Sabu ni Sabu

(Tige sabanan)

maasəbəya suguya kaca, a lakika taamasiyen ye fən kelen damineli n'a labanni de ye. O kəro ye ko kolabanbali te maasəbə ye. Məgo te məgo deli fən do la, ka sin k'o dabila, ka sər'a tigi sigilen te n'a ye. Walejuman kebagaw ka ca. Olu bə bala ka fən ke məgo kelen, wali məgo caman ye, minnu sigilen te n'a ye. Oye maasəbəya dəye. Nka, maasəbə yere ka wale te kətigə. A t'a tuma jə, n'o ye fən kewati ye, i ko don o don, dəgəkun o dəgəkun, kalo o kalo, san o san. A t'a kəyəro jə. Maasəbə de bə wuli, k'a yere magan, ka məgo səgere f'a sərcəcəla, ka taa fən k'a ye. A t'a kəcogo jə. Fən min bə ke, o te yeləma. Ni wari don, i ko wakelen, dərəmə t'o jə cogo si la. Dəde bə se k'a far'a kan, k'o da cogoya kan, nk'a te jigin wa kelen jukəro. Tuma də la, fəndita suguya bə se ka yeləma. Magonefən wəre caman bə se ka bila wari nəna. Kuma lasurunya la, foli laadalama, nəgənsirataama-laadalama, fəndi laadalama, fo ka se kotojəgəntala ma, olu bəs ye maasəbəya taamasiyen ye. Nka, yərelaben de b'a to, a wale bəs bə sira səro. N'a ma wuli o sira kan, a te taa yərojan. Yərelaben b'a la cogo o cogo, Ala yere bə dəw d'a kama. O bə ce kunda. O bə muso kunda. Hali a bə denminsen kunda. Dant'o məgo masinaw ka maasəbəya la, ka masoro o y'u dakan ye. Ni məgo min dakan te, n'o tigi b'a fe ka k'a ye, f'o k'a cəsiri kosebə, ka d'a kan, maasəbəya te karaba. Hali n'a karabara, a bə dege, k'a sifile fo kana a bange tuma min na. N'a bangera, məgəw b'a fo ko karisa yeləmara, a kəra maasəbə ye. O de ye kunandiya ye. An bəs ka kan k'o de nini, fo k'a səro.

Bololaməgo kərəw ma Nfa ka feere in dayəro səro u fari la. O kəra sababu ye k'u cə fadenya da kəne kan dugukolokokəle damineyəro file nin ye u ni nəgon cə.

Nfa fatunyehoronye, Nfa yere kəra həron ye. Həron laməcogo ni bololaməgo lamənicogo te se ka ke kelen ye.

Nfa fəra səbekəla ye, ko caman nəna a bolo, dannaya min tun b'a kan, otun ka bon. Odannaya de sababula, a ye furu səro. O furu fana kəra furu sabatilenye. Amuso Arima kəra muso ye min m'a furuke kan səsə tile kelen. A bə na tuma min, fosi tun te Nfa bolo cəsiri kə, bawo a waati, hali fini donta tun m'u labə. Sude tun ye fini wotuma ye. Yanni dugu bə jə, fini kolenw bə ja. Dugu mana jə o fini kelenw de bə don.

Muñu ni sabali ni cəsiri kəra Arima t'a ye fo ka denw səro denw k'u demə forokənəcikə ni sokənəbaaraw la. Dəənin-dəənin hərəkən bəra. Denmuso fələ bə moni tobi k'a feere fula dunanw ma kun kənə səgəma. Denkə fələ bə yen denmuso filanan, denmuso sabanan, denkə filanan, bange diyara, Nfa denbayara. Arima ye kənə seegin səro. Kənə seegin, den ye hərə taamasiyen ye, səro taamasiyen don, si don i n'a fo sumansi. Lafiya nebilə don, sinişəsigi don. Den ye juguya sababudəfana ye sigili bawo, ijugut'a fe i ka den səro, n'iye den səro, a t'a fe a ka balo, n'a balola, a t'a fe a ka sababi, n'a sabatira, a t'a fe a k'i ta, n'a y'i ta n'i se b'a ye a b'a halaki, k'i ta tine.

Ko ni hamaden bə lamini min kənə, a ka kokətataw bə tali ke o lamini cogoyaw la. Bəs tun sənna a ma k'u te den lamo, o den ka ke dusukolonta ye,

k'a ke fugari ye.

Kabini den bangedon, fo k'a balikuya hali o yere kofə, u jan te bo a kə. Sarakaw bə bo, u bə ko walasa u bə kisi məgojuguw ma. Nfa labanna ka ke denfurabəla ye a denw laməni hukumu kənə.

Yadu wolola nin kənə, ka lamo nin kənə Kantigiso. Owaati dugubonyana Tubabuw ka mara kənə, k'a ke kubedaba ye. Kubeda sigili bə yəro yeləma, bawo məgəw bə ko minnu ye an'u bə kuma minnu men, o bəs bə na ni faamuyali caman ye. O faamuyali caman bə bange hakilinan kuraw la. Tubabubaarakəlaw bə kalosara səro, o sərokəda basigilen don, a bə na ni hakilisigi ni hakililatige numan ye. O ko damadəw ye faamuali jənəma di Nfa ma.

Tubabubaarakəlaw la, Nfa nevərə min yere jaati fə, o kəra ləkəlikaraməgo ye. Ale yere ko te tugun, nka n'a denkə dətun kəra ləkəlikaraməgo ye, o tun bə diy'a ye kosebə. Den fələw si təməna ləkəlikədon kan. Min tun səi bənən, o kəra Yadu ye. Kabini Yadu bə sanji wəro la Yadu donna ləkəli la. a ma ke hakili go ye. Nka garijəgə bə kalan fana na. A bə se k'a fo fana ko Nfa sago kəra, bawo Yadu si bə san tan ni seegin na tuma min, a ka dənniya sera ləkəlikaraməgo ya ma. Nfa ko hadamaden si man ca tugun. O ye cəkərəba ka jate ye. O waati fana farafinjamana caman y'u ka yəremahoronya ta Tubabuw fə. O siratəgə la, ləkəlikaraməgo tun bə fəso ka taa ne. Denmisən caman kəra ləkəlikaraməgo ye. Yadu ləkəlikaraməgo ya damine kərənfəla la, cəncən kan. A tun

Yadu taara ləkəlikaraməgo ya damine kərənfəla la, cəncən kan. A tun

be fo o waati ko tubabubaarakela fen o fen be taa yen, ubetaa nangili hukumu de kono. Yoro don min ka gelon kosebe. O geleya yere be denmisen ka mogoya sabati, barisa a ni ko caman be u disiw da nogon na. U ne be yes ko caman na.

Yadu ye san folo ke koronfela la ka denmisew kalan, geleya keme ni mugan ker'a yere kelen dosen ye. Ani mogowyenogon kanu, a ni mogowjena baara ni hadamadenya ma. Ahakiliye ko caman min.

Yadu ye san folo ke ni bana ye, bana min be mogow siran, n'o ye dusukundimin ye. Waati do la Yadu dusukun pan-pannisen tun be teliya. O te mogo hakili sigi sango wolofa ni woloba tulo donna o la.

San folo, lakoli bilalen, Yadu nana Kantigiso segenlafinc na. A kera i ko mogo kura sigida la, bawo a kera kamalen ye ka do fara a dawula kan. A nofejama cayara, a ka so kera bulon ye, jama be yen tuma bee mariyasib la.

Bangebaa fila yere sewara u den koro. Yanni a be na lakolibila la, olu ye feere tige, ka sigijogon do denmuso mamine a ye. Bangebaa be ham a den ka furuko la tuma bee, n'i muso don, a ka ce soro ka furu joona, ni ce don a ka muso furu teliya la, olu hakili ka sigi, bawo furu de be hadamaden basigi k'a sabati k'a tanga kojugu caman ma. Modentigiya fana y'a damako duman ye.

Bangebaaw bolo, Yadu kera lakolikaramogo ye, a be sara ta kalo o kalo, a be se a yere koro kaban. Muntora ka musofuru k'a ka dujo, a banna. A si sera, a be koronfe, yanni a ka koronfemuso do furu ka kow tige, a ka somuso furu kabini sisan.

Yadunanen katile damado ketuma min, Nfa miiri la a dunanyaji donna kaban, sisan a ka kan ka taa foli ke a buranw na. Nin don Nfa ko Yadu ma :

- wula fe, i bee taa foli ke karimasina na. N y'a denmuso karimasina nini i ye furu la.

Yadu k'a fa ma :

- ny'a men, nka nt'a fe ka muso furu n san folo baara la. N b'a nini i fe, i k'a to san domado ka teme.

- koni Yadu ka kene ! ne be n ta fo e fana be do kan ? Nin be furu. Ne ka n kan di, e k'a fo k'i b'o bo o ma ! O te yan ye.

Yadu wulila ka bo, ben ma ke kuma kan. Nfa hakili nana d'a kan ko nin ye tubabukalanno ye, den kabana wolofa ta ma. A ma son k'a ke ni dusubo ye bawotile min mana bo, ib'oj. Okelen de be dinelatige nogoya hadamaden bolo. Yadu, bolen cekoroba koro, a sinna ni kuma ye a badenteri ma, n'o ye u bee kromuso ye. A y'a hakilinata fo o ye, n'o de ye ko ni cekoroba ma son a ta ma, a te lakolibila to ke du kono.

Foko numan be kuma bee la.

Kromuso koro kumanen ko la. Nfa seginn'ako. Aye Yaduwele k'a bilasira niladilikanw ye minnu kono, "Silameya la, a fora ko n'i den sera musofuru ye, muso d'a ma. Ne ye n ka keta ke, i ka musojuru te ne na dije na". Nfa k'a ma tuguni: "Seba te fen-jugu yegyegeka bil'a den koro, gansan ma ne bila ka npogitigi in nini i ye. Ne ta banna".

Yadu labilala ni kumakan ninnu ye. Ama ke geleya siye wolofa ni woloden ce. Yadu temena lakolibila nena je n'a tulonkew fe Kantigiso, finge b'a n'a tojogonw nun na. Nka habada, don kelen ma ke temena k'a soro Yadu ma taa a bangebaa fila sogoma fo, sijena m'o bali. Wuladalafoli fana kera ten, i -ni-ce-ba, i-ni-ce-maa, ma dese u ni nogon ce.

Lakoliwuli nana surunya ten, Yadu ka segin koronfela ma. San folo samaw kera cogo min bangebaaw ma ani koro ke ma fo ka moto kelen san, san tow fana kera ten. Musakaw be ci, sojo nafolow be ci, doonin-doonin. Sigida

mogow nebora Nfa fe a denke ka baaraw koson. Nfa yere nan'a ye ni Yadu tun ye muso furu kabini a sanji folo baara la, a sera ka min ke du kono, o bee tun tene nesoro a fe.

Yadu kera den barikama ye, a kera dususumaden ye. O geleyara a moke ka bololamogow ma. Nfa juguya kun were sorolen file nin ye. Ni dese kera Nfa la, n'a jigi karila, o ye se kelen ye a yere la. Juguya bora Nfa kunkan ka yelema Yadu kunkan. Nfa tun labennen don. Yadutun b'odon in'a fositogonw fana tun b'o don cogo min. Yadu siranna sigida ne ka da korelenw kan, ka na kuraw fara o kan. Yadu donna kabini a ncinin, nka dakan ye dakan ye, a te wuli.

A to be boko nata kono
Daramani Tarawele

Jekabaara

Labolikuntigi
Tumani Yalam Sidibe

Sebennekulukuntigi
Tumani Yalam Sidibe

Sebennekulu
Bakari Sangare
Amadu Gani Kante
Bakari Kulubali

Jekabaara ni ONG cesira
taamabaga
Fanta Kulibali

Segenw kembaga
Nuhun Madani Tarawele
ko Banun

Baaraknogonw
MAKOC, SNV, OCED
Hakbata:
11000

CMDT mogo minnu ye
segenni ke boko in kono
Madu Yusuf Sise

Dawuda N. Dawo

Mamadu Lariya Sise

Adama Tarawele

Mamadu Jalo

Yusuf Jim'e Sidibe

Siyaka Jara

Nanpi Sanogo

Daniyeli Kulibali